

ΣΠΟΡΟΙ: ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ



Όταν υποχρεωνόμαστε να φυλάξουμε σπόρους για αρκετό χρόνο πριν την σπορά τους, είναι προτιμότερο να μην εξάγουμε αυτούς από τα φυσικά τους καλύμματα, εάν αυτά είναι ξερά, ή από των αξόνων από των οποίων εξαρτώνται. Για αυτό το αραποσίτι

για σπορά φυλάσσεται σε κώνους, τα δε φασόλια εντός των λοβίων τους και κρεμιούνται σε μέρη ξερά και αεριζόμενα.

Εντός των φυσικών τους καλυμμάτων των στροβίλων, είναι το ίδιο προτιμότερο να φυλάγονται οι σπόροι των κωνοφόρων, δηλαδή της πεύκης, της ελάτης, της κυπαρίσσου, της πίτυος, της κέδρου, της τούγιας, κτλ.

Οι σπόροι που καλύπτονται με ξυλώδη χιτώνα (του ενδοκάρπιου), που περικλείετε εντός σαρκώδους περικαλύμματος (του περικαρπίου), απαλλασσόμενοι από αυτό φυλάγονται άπλυτοι, είναι δε αυτοί της ροδακινιάς, βερικοκιάς κτλ.

Αφετέρου οι σπόροι που καλύπτοντα δια σκιτώδους χιτώνος (περισπερμίου) το οποίο περικλείεται εντός περικαλύμματος σαρκώδους (περικαρπίου) είναι προτιμότερο να μην αποχωρίζονται από αυτόν. Τέτοιοι είναι της Ιαπωνικής μεσπιλέας, των εσπεριδοειδών, της απιδέας, της μηλέας, κτλ. Ωστόσο αυτοί όπως και οι ευκόλως φθειόμενοι σπόροι της καμέλιας, της καστανέας (τα κάστανα), της οξυάς, των διαφόρων δρυών (οι βάλανοι), της ιπποκαστανέας, της φιλύρας (φλαμουριάς) κτλ. Διατηρούνται για αρκετό χρόνο και προετοιμάζονται μάλιστα για σπορά παραχωμένοι ως εξής.

Εντός ξύλινου κιβωτίου ή πήλινου αγγείου τοποθετούνται οι σπόροι άμα ωριμάσουν με λεπτή και λίγο υγρή ποταμίσια άμμο, σε εναλλάξ λεπτά στρώματα καλά στοιβαγμένα.

Ακολουθως το κιβώτιο ή το αγγείο θάβεται επί της γης επί τόπου

μεσημβρινού και προεξέχοντος ή τοποθετείτε εντός σκοτεινού και δροσερού υπογείου.

Οι έτσι προφυλασσόμενοι σπόροι διατηρούν την βλαστική τους δύναμη μέχρι της επομένης άνοιξης και τότε σπέρνονται.

Αυτήν την μέθοδο ακολουθούν και οι Κρήτες, που φυλάσσουν τα γνωστά κάστανα της Γούβας, όπως και οι διατηρούντες καθ' όλον σχεδόν τον χειμώνα σε άριστη κατάσταση τους βαλάνους για τροφή των γουρουνιών. Οι περισσότεροι σπόροι όμως καλό είναι να φυλάγονται ξεροί και καλά στοιβαγμένοι εντός σακιδίων, τα οποία να κρεμιούνται στην οροφή στεγνού και αεριζόμενου δωματίου.

Πολυετή θάμνοι και δέντρα	Χρόνος βλαστικής δύναμης
Αζαλέα	6 μήνες
Απιδέα	6 μήνες
Ακακία η κοινή (Ψευδακακία)	24 μήνες
Αμυγδαλή	2 μήνες
Αθανασία	1 μήνα
Βερικοκκέα	1 μήνα
Βιβούρνο	6 μήνες
Βατομωρέα (βάτος)	1 μήνα
Βερβερίς (barberry)	4 μήνες
Βέτουλα (κλέθρα)	6 μήνες
Γλεδίσχια (gleditschia)	24 μήνες
Δρύς	1 μήνα
Δαμασκινέα	1 μήνα
Διόσπυρος	1 μήνα
Δάφνη του Απόλλωνος (βάγια)	1 μήνα

Ευώνυμος	$\frac{1}{2}$ μήνα
Ελαία	12 μήνες
Ελαίαγνος (άγρια ζιζυφιά)	3 μήνες
Ελάτη	12 μήνες (*)
Ιπποκαστανέα	2 μήνες
Ιβίσκος	6 μήνες
Κερκίς (κότσικας)	24 μήνες
Κατάληπη	6 μήνες
Κέδρος του Λιβάνου	12 μήνες
Καστανέα	1 μήνα
Κυπάρισσος	12 μήνες
Κρανία (κρανιά)	4 μήνες
Κέδρος (άρκυθος-κέντρος)	3 μήνες
Καφφέα	1/2 μήνα
Κραταίγος	18 μήνες
Κυδωνέα	6 μήνες (**)
Καρυά	6 μήνες
Κοιλρευτερία	6 μήνες
Καμέλια	$\frac{1}{2}$ μήνα
Κέλαστρος (αναρριχώμενος)	6 μήνες
Κερασέα	1 μήνα
Λυριόδεντρο	2 μήνες
Λιγούστρο	6 μήνες
Λεπροκαρυά	6 μήνες
Λεμονέα	6 μήνες (*)
Μωρέα	6 μήνες
Μηλέα	6 μήνες

Μαγνόλια	1 μήνα
Μεσπιλέα Ιαπωνική	10 μήνες
Μεσπιλέα Γερμανική	18 μήνες
Οξυά	2 μήνες
Πτελέα	1/2 μήνα
Πεύκη	12 μήνες (*)
Πίτυς (κουκουναριά)	12 μήνες (*)
Πορτοκαλέα	6 μήνες (*)
Ροδόδενδρον	6 μήνες
Ρούς (ρούδι)	5 μήνες
Ροδακινέα	1 μήνα
Ροδή	6 μήνες
Ράμνος	1 μήνα
Ριβίσιον (φραγκοστάφυλλο)	1 μήνα
Σφένδαμος	1 μήνα
Σύριγξ (πασχαλιά, λιλά)	6 μήνες
Τούγια (θυία)	6 μήνες
Τάξος (σμίλαξ)	3 μήνες
Φιλύρα (φλαμουριά)	2 μήνες
Φράξινος (μελιά, μελιός)	12 μήνα
Χαμαικέρασος	12 μήνες

(*) μέσα στο κάλυμμα τους

(**) μέσα στο καρπό τους, εκτός του καρπού ένα μόνο μήνα

Ετήσια ή διετή λαχανικά	Χρόνος βλαστικής δύναμης
Αγγουριά	7-8 χρόνια

Ανδράχλη	4-5 χρόνια
Βαλεριανίς (mache)	3 χρόνια
Γογγυλίσ (ρέβα)	2-3 χρόνια
Δαυκίον	2 χρόνια
Κύαμος (κουκιά)	2 χρόνια
Κολοκύνθη	7-8 χρόνια
Κρόμμυον (κρεμμύδι)	4 χρόνια
Καρώτον	2-3 χρόνια
Λάχανον (κράμβη)	3-4 χρόνια
Μεληζάνα	2-3 χρόνια
Μαρούλιον (θρίδαξ)	2-3 χρόνια
Πέπων	7-8 χρόνια
Πράσον	2 χρόνια
Πίσσον	2 χρόνια
Ραφανίς (ρεπάνι)	2-3 χρόνια
Σπανάκιον	2-3 χρόνια
Σέσκλον	8-10 χρόνια
Σέλινο	3-4 χρόνια
Τεύτλον (κοκκινογούλιον)	3-4 χρόνια
Τραγόπωγων (σκούλι, salsifis)	1-2 χρόνια
Τομάτα	3-4 χρόνια
Φασίολος (φασουλιά)	7-8 χρόνια

Το βάθος στο οποίο είναι καλύτερο να σπέρνονται οι σπόροι, είναι όρος που επιδρά σπουδαία επί της βλαστήσεως αυτών και της κατόπιν αναπτύξεως των φυτών.

Το μεγαλύτερο βάθος από το οποίο οι σπόροι μπορούν να βλαστήσουν είναι 16 εκατοστά του μέτρου. Οι σπόροι που πέφτουν κάτω του βάθους τούτου ή σαπίζουν ή δεν βλασταίνουν. Όμως καλό

είναι να αποφεύγουμε και αυτό ακόμα το βάθος των 0.16.

Το καλύτερο βάθος να σπέρνονται οι σπόροι, είναι ανάλογο του μεγέθους αυτών.

Οι λεπτότατοι σπόροι των πτερίδων και των βεγονιών και του μητροσιδήρου, δέον να σπέρνονται επί της επιφάνειας του χώματος χωρίς να καλύπτονται, ενώ απεναντίας οι μεγάλοι σπόροι όπως τα κάστανα, τα κάρυα, οι βάλανοι δέον να σπέρνονται σε βάθος 5 έως 8 ή το πολύ 10 εκατοστών του μέτρου. Όμως παρόλα αυτά το βάθος στο οποίο τοποθετούνται οι σπόροι, δέον να κανονίζεται και αναλόγως της φύσεως του εδάφους και του κλίματος. Η υγρασία είναι σπουδαίος όρος της βλαστήσεως.

Εν τέλει συγκρίνοντας την ταχύτητα, οι διάφοροι σπόροι καταλλήλως και εγκαίρως σπειρωμένοι, άλλοι βλασταίνουν μέσα σε λίγες ημέρες και άλλοι μετά την παρέλευση πολλών μηνών. Αυτό γνωρίζουμε ότι ο μεν σπόρος του καρδάμου βλαστάνει εντός τριών το πολύ ημερών, των μαρουλιών εντός τεσσάρων, οι δημητριακοί καρποί, τα όσπρια, οι σπόροι των σταυρανθών (ραφανίδων, λαχάνων κτλ.) εντός 8-15 ημερών.

Συνήθως οι περιβαλλόμενοι διά σκληρού, ξυλώδους, σκιτώδους ή κερατώδους καλύμματος σπόροι, βραδύνουν να βλαστήσουν, έτσι συνήθως οι σπόροι της ροδακινέας βλαστάνουν συνήθως ένα περίπου έτος μετά την σπορά τους, ενώ της Γερμανικής μεσπιλέας, της λεπτοκαρυάς, βλαστάνουν εντός του δεύτερου έτους από της σποράς. Άλλοι πάλι σπόροι όπως βλαστίσουν, δέον να διαμένουν στη γη επί τρία σχεδόν χρόνια (η γλεδίσχια, κραταίγος η οξυάκανθος).

Πηγή: Ftiaxno.gr από Ελληνική Γεωργία 1985 – Π. Γεννάδιου